

veritatis non deprecantis affirmatione datum judicem cognoscere debere, & secundum hoc de causa convenit ferre sententiam. Dat. Kal. Decembr. *Sirmi*, CC. CONSS. 294.

Si preces falsitas arguitur.

3. Imp. CONSTANTINUS A. ad Bassum P. P.

Punitus ¹ jubemus decem libarum aurum multa judices, qui veterint pre cum ² argui falsitatem. Dat. Kal. Oct. CONSTANTINO A. III. & L. CINIO C. III. CONSS. 314.

Deo, cui executio mandatur.

4. Idem A. ad Pompeianum; Consularem Campania.

ET si non cognitio ¹, sed executio mandatur, de veritate preces inqui Eri oportet ²: ut si fraus intervenerit, de omni negotio cognoscatur. Dat. 3. Id. Novembr. *Aquis, Dalmatio & Zenophilo* CONSS. 333.

De mendacio.

5. Imp. THEODOS. & VALENTIN. AA. ad Senatum.

Elegimus ¹ confitentiam sacrum oraculum mendas ² pectorum attulerit, careat penitus imperatus: & si nimis mentientis inveniatur improbitas, etiam ³ severitatem subjebeat judicantis. Dat. 7. Id. Novembr. THEODOSIO XII. & VALENTIANO A. AA. CONSS. 426.

De his, quia iuri vel utilitatibus publicis adversantur.

6. Imp. ANASTASIU A. Matroniano P. P.

Omnis cujuscunq; majoris vel minoris administrationis universa nostra Recipublica judices monemus: ut ¹ nullum rescriptum, nullam pragmatram ² fanditionem, nullam sacram adnotacionem ³, que generali vel utilitati publica adversa esse videatur, in disputationem cuiuslibet litigii patientur proferri: sed generales ⁴ sacras constitutiones modis omnibus non dubitant observandas. Dat. Kal. Jul. *Confus.* *

TIT. XXXIII.

DE DIVERSIS ¹ RESCRIPTIS ² ET PRAGMATICIS ³ SANCTIONIBUS.

De causa commun.

1. Imp. ALEXANDER A. Supero.

Slibellum de communi causa, tu fraterne tuis dedidisti: quamvis rescriptum ad unius ¹ personam directum sit, utrique ² tamen profertur, perennia esse debent: si modo tempus, in quo allegari vel audiuntur, non sit comprehendens. Dat. 7. Kalend. Novembr. *ANTIOCHIANO & ORPHITO* CONSS. 271.

De duratione rescripti.

2. Imp. CLAUDIO A. Epagato.

Falso ¹ adseveratur, autoritatem rescriptorum devolutu ² spatio anni obtinere firmatatem suam non oportet: cum ea, que ad ius rescribuntur, perennia esse debent: si modo tempus, in quo allegari vel audiuntur, non sit comprehendens. Dat. 7. Kalend. Novembr. *ANTIOCHIANO & ORPHITO* CONSS. 271.

De originalibus & exemplis.

3. Imp. DIACL. & MAXIM. A.A. Crispino Praefidi Provinc. Phoeniciz.

Sancimus, ut authentica ¹ ipsa arque originalia ² rescripta, & nostra etiam manu subscripta ³, non ⁴ exempla eorum insinuentur. Dat. Prid. Kal. April. *ANNIBALIANO & ASCEPLODOTO* CONSS. 292.

De beneficio personaliter sine die & Consule.

4. Imp. CONSTANTINUS A. ad Lystranos.

non tantum dicunt, qui falsum assert, sed qui verum reticet, qui omittit, l. 1. s. sed. Men dicuntur, que sunt aut in narrando, aut in tacendo. ¹ Pena judicis non admittitur exceptionem aduersus subscriptum rescriptum. ² Preces etiam subscriptae non nisi imperatore mendaci seu obrepitione argui possunt: nec fit iuris Principi: ut qui falsum jurare nolle presumatur. ³ Barbarum Pompeianum. ⁴ L. 4. C. Theod. de refer. lib. 1. ⁵ Puta evocatio. ⁶ A quo? ab ipso judice executa, qui non tantum facti executor, sed juris. ⁷ Bala. ⁸ Coniuge l. 7. s. de precib. Imperator, offerten. ⁹ Ita enim facilius & inscriptione & subscriptione similitudo ostendit. ¹⁰ Corn. de fas. ¹¹ Paul. 1. sent. 12. 8. penit. ¹² Omne rescriptum consonans est ad quaecumque iudicem, & per quem sacrum dirigatur oraculum: aliquid a nullo iudice suscipitur: & qui contra fecerit, xx. lib. aurum plebanum, & ejus officium simili pena percellatur.

S¹ ²⁹ quis beneficia personalia sine ³⁰ die & Consule fuerint deprehensa, & auctoritate careant. Dat. v. ³¹ Kal. Augst. *Samaria* ³², PROBIANO & JULIANO VV. C.C. CONSS. 322.

De administrationibus & dignitatibus.

5. Imp. VALENTIN. THEODOS. & ARCADIUS AAA. ad Nicentum praefectum annona.

S¹ ³³ instar est super quibuscumque administrationibus vel dignitatibus ²⁴ promulgandis ³⁵, divinis obviare ³⁶ beneficiis. ³⁷ Dat. Kalend. Febr. *Mediolani*, ARCADIO A. & BAUTONE CONSS. 385.

De sacra encarta.

6. Imp. LEO, A. Hilariano magistro officiorum ³⁸ & Patricio.

S¹ ³⁹ acris affatus, quoscumque nostra manu facti in quacumque parte paginarum scriptum auctostrata, non alio vultu penitus, aut colore ³⁹, nisi purpurea tamummodo inscriptio luxuriant: icilicet ut coti matricis & triti conchiliis ⁴⁰ ardore signentur: Eaque tantummodo fas sit profecti vel dici rescripta in quibuscumque judicis, qua in chartis five membranis subnotato nostra subscriptione imprescent. Hanc autem sacri encarta ⁴¹ confitendum nulli ⁴² sit licitum aut concession habere, aut querere, aut a quoconque sperare: eo videlicet, qui hoc agressus fuerit Tyrannico spiritu, post prescriptionem bonorum omnium capitali non immrito pena plectendo. Dat. 6. Kal. April. *JORDANE & SEVERO* CONSS. 470.

De classula, Si preces veritate nitantur. 1. De pragmatis sanditionibus.

7. Imp. ZENO A. Sebastiano P. P.

U¹ Niversa rescripta, five in personam precentium, five ad quemlibet Judicem manaverint; que vel adnotatio, vel quavis pragmatica sanctio non minuerint; sub ea conditione proferit pricipimus ⁴³; ⁴⁴ preces veritate nitantur: Nec aliquem fructum prelator oraculi percipiat imperatus, licet in iudicio adserat veritatem, nisi quartio fidei precium imperiali beneficio monstretur inferta. Nam & vir magnificus Quaestor, & viri spectabiles Magistrorum scripitorum, qui fine præfata adiunctione qualecumque diuinum respontum dictavint, & judices qui sulcepint, reprobationem subiungunt: Et qui illicite diri- & data scribere aucti fuerint, cujuscunque scerni memoriales, seu pragmaticari, vel adiutores primicerii, amissione cingulii feriantur. ⁴⁵ 1. Pragmaticas præterea sanctiones non ⁴⁶ ad singularem preces super privatis negotiis proferri: sed si quando corpus, aut schola, vel officium, vel curia, vel civitas, vel provincia, vel quadam universitas hominum ob causam publicam fuderit preces, manere decernimus: ut in his etiam veritatis ⁴⁷ quatuor referetur. Dat. 10. Kal. Jan. *Constant.* post consulatum *BASILII II. & ARMATIL.* 477.

De subscriptione Quaestoris.

In AUTHENT. Ut divina iustiones subscriptionem habeant glorioiss. quatuor col. 8. tit. 15. ad. 10. Novell. 114. cap. 1.

Gloriosissimi quoque quaestoris subscriptio est necessaria: in qua continetur, & inter quas, ad quem judicem, & per quem sacrum dirigatur oraculum: aliquid a nullo iudice suscipitur: & qui contra fecerit, xx. lib. aurum plebanum, & ejus officium simili pena percellatur.

TIT. XXIV.

DE ⁴⁸ STATUIS ⁴⁹, ET IMAGINIBUS.

De iudicibus.

7. Imp. ARCAD. & HONOR. AA. Theodoro P. P.

S¹ quis Judicium acceperit a neas, vel argenteas, vel marmores statuas ⁴⁹, extra imperiale beneficium, in administratione positus, detegetur: emolumenta, que accepta in ea positus dignitate, quam poilituit, cum extoris titulis, vel presumptis in quadruplo fisco nostro inferat: similem noverit eximationis ⁵⁰ sua pœnam se subiungit. Nec eos sane a periculo veritatis ⁵¹ habent volumus immunes, qui adulandi studio, aut metu inconstanterum ⁵² habent volumus immunes, qui adulandi studio, aut metu inconstanterum ⁵³ facilius facilius & subscriptione similitudo ostendit. ⁵⁴ Non. ⁵⁵ Id est, impeditum est, ut in editione, si dies & confutis accusationis & testamento inferatur, non in editione, quia nos, not ad l. 3. ff. de acut. ⁵⁶ 31. 7. C. Theod. ⁵⁷ Subscribatur. ⁵⁸ Sacra. ⁵⁹ C. Theod. ⁶⁰ Recepit. ⁶¹ C. Theod. ⁶² C. Theod. ⁶³ Sacra. ⁶⁴ Puta tribunatu militari, centurionatu & familiis: quia Cicero, Sutorius & Lampridius vocare beneficia ad seruum delata: & Hygenius adscripta in libris beneficiorum, vid. Cujac. hic: ⁶⁵ Id est, addit. Papon. 3. Notar. 5. cap. 1. ⁶⁶ Id est, a nobis concebat. ⁶⁷ Beneficia appellarunt administrationes & dignitates a Princeps concessas. ⁶⁸ Sub quo forma: quibus referuntur Encarta iustis. 1. 3. C. Theod. ad ministrum. ⁶⁹ Autem. Synop. ed. 22. 27. L. 6. J. ed. 2. dicens. veri. Sanctorum. 25. q. 2. ⁷⁰ Exempla ² tota. Synop. ed. dist. cap. 22. unde dictum exemplarum instrumentorum non probare, nisi citata parte, & iudicis commissione perire sint. Caffren. hic. ⁷¹ Non valent rescripta sine die & confuse, c. dicens 15. ver. Si quo. 25. q. 2. noli relata sunt in corpus juris. Confis. de novo Codic. 6. 2. & Confis. de Justinian. Codice conformando 8. 3. Hinc Augustinus, in collatione rectius dieum ⁷² Denatius. Evidenter legibus definitum est, imperialia constituta etiam confuses non legamus, in dubio non vocari, vid. Cujac. hic: his addit. Papon. 3. Notar. 5. cap. 1. De date descriptis. Si dies & confutis accusationis & testamento inferatur, non in editione, quia nos, not ad l. 3. ff. de acut. ⁷³ 31. 7. C. Theod. ⁷⁴ Subscribatur. ⁷⁵ Sacra. ⁷⁶ C. Theod. ⁷⁷ Recepit. ⁷⁸ Sacra. ⁷⁹ C. Theod. ⁸⁰ C. Theod. ⁸¹ C. Theod. ⁸² C. Theod. ⁸³ C. Theod. ⁸⁴ Puta tribunatu militari, centurionatu & familiis: quia Cicero, Sutorius & Lampridius vocare beneficia ad seruum delata: & Hygenius adscripta in libris beneficiorum, vid. Cujac. hic: ⁸⁵ Id est, a nobis concebat. ⁸⁶ Beneficia appellarunt administrationes & dignitates a Princeps concessas. ⁸⁷ Sub quo forma: quibus referuntur Encarta iustis. 1. 3. C. Theod. ad ministrum. ⁸⁸ Autem. Synop. ed. 22. 27. L. 6. J. ed. 2. dicens. veri. Sanctorum. 25. q. 2. ⁸⁹ Exempla ² tota. Synop. ed. dist. cap. 22. unde dictum exemplarum instrumentorum non probare, nisi citata parte, & iudicis commissione perire sint. Caffren. hic. ⁹⁰ Non valent rescripta sine die & confuse, c. dicens 15. ver. Si quo. 25. q. 2. noli relata sunt in corpus juris. Confis. de novo Codic. 6. 2. & Confis. de Justinian. Codice conformando 8. 3. Hinc Augustinus, in collatione rectius dieum ⁹¹ Denatius. ⁹² Encarta, Haland. ⁹³ Encarta, Haland. ⁹⁴ Encarta, Haland. ⁹⁵ Encarta, Haland. ⁹⁶ Encarta, Haland. ⁹⁷ Encarta, Haland. ⁹⁸ Encarta, Haland. ⁹⁹ Encarta, Haland. ¹⁰⁰ Encarta, Haland. ¹⁰¹ Encarta, Haland. ¹⁰² Encarta, Haland. ¹⁰³ Encarta, Haland. ¹⁰⁴ Encarta, Haland. ¹⁰⁵ Encarta, Haland. ¹⁰⁶ Encarta, Haland. ¹⁰⁷ Encarta, Haland. ¹⁰⁸ Encarta, Haland. ¹⁰⁹ Encarta, Haland. ¹¹⁰ Encarta, Haland. ¹¹¹ Encarta, Haland. ¹¹² Encarta, Haland. ¹¹³ Encarta, Haland. ¹¹⁴ Encarta, Haland. ¹¹⁵ Encarta, Haland. ¹¹⁶ Encarta, Haland. ¹¹⁷ Encarta, Haland. ¹¹⁸ Encarta, Haland. ¹¹⁹ Encarta, Haland. ¹²⁰ Encarta, Haland. ¹²¹ Encarta, Haland. ¹²² Encarta, Haland. ¹²³ Encarta, Haland. ¹²⁴ Encarta, Haland. ¹²⁵ Encarta, Haland. ¹²⁶ Encarta, Haland. ¹²⁷ Encarta, Haland. ¹²⁸ Encarta, Haland. ¹²⁹ Encarta, Haland. ¹³⁰ Encarta, Haland. ¹³¹ Encarta, Haland. ¹³² Encarta, Haland. ¹³³ Encarta, Haland. ¹³⁴ Encarta, Haland. ¹³⁵ Encarta, Haland. ¹³⁶ Encarta, Haland. ¹³⁷ Encarta, Haland. ¹³⁸ Encarta, Haland. ¹³⁹ Encarta, Haland. ¹⁴⁰ Encarta, Haland. ¹⁴¹ Encarta, Haland. ¹⁴² Encarta, Haland. ¹⁴³ Encarta, Haland. ¹⁴⁴ Encarta, Haland. ¹⁴⁵ Encarta, Haland. ¹⁴⁶ Encarta, Haland. ¹⁴⁷ Encarta, Haland. ¹⁴⁸ Encarta, Haland. ¹⁴⁹ Encarta, Haland. ¹⁵⁰ Encarta, Haland. ¹⁵¹ Encarta, Haland. ¹⁵² Encarta, Haland. ¹⁵³ Encarta, Haland. ¹⁵⁴ Encarta, Haland. ¹⁵⁵ Encarta, Haland. ¹⁵⁶ Encarta, Haland. ¹⁵⁷ Encarta, Haland. ¹⁵⁸ Encarta, Haland. ¹⁵⁹ Encarta, Haland. ¹⁶⁰ Encarta, Haland. ¹⁶¹ Encarta, Haland. ¹⁶² Encarta, Haland. ¹⁶³ Encarta, Haland. ¹⁶⁴ Encarta, Haland. ¹⁶⁵ Encarta, Haland. ¹⁶⁶ Encarta, Haland. ¹⁶⁷ Encarta, Haland. ¹⁶⁸ Encarta, Haland. ¹⁶⁹ Encarta, Haland. ¹⁷⁰ Encarta, Haland. ¹⁷¹ Encarta, Haland. ¹⁷² Encarta, Haland. ¹⁷³ Encarta, Haland. ¹⁷⁴ Encarta, Haland. ¹⁷⁵ Encarta, Haland. ¹⁷⁶ Encarta, Haland. ¹⁷⁷ Encarta, Haland. ¹⁷⁸ Encarta, Haland. ¹⁷⁹ Encarta, Haland. ¹⁸⁰ Encarta, Haland. ¹⁸¹ Encarta, Haland. ¹⁸² Encarta, Haland. ¹⁸³ Encarta, Haland. ¹⁸⁴ Encarta, Haland. ¹⁸⁵ Encarta, Haland. ¹⁸⁶ Encarta, Haland. ¹⁸⁷ Encarta, Haland. ¹⁸⁸ Encarta, Haland. ¹⁸⁹ Encarta, Haland. ¹⁹⁰ Encarta, Haland. ¹⁹¹ Encarta, Haland. ¹⁹² Encarta, Haland. ¹⁹³ Encarta, Haland. ¹⁹⁴ Encarta, Haland. ¹⁹⁵ Encarta, Haland. ¹⁹⁶ Encarta, Haland. ¹⁹⁷ Encarta, Haland. ¹⁹⁸ Encarta, Haland. ¹⁹⁹ Encarta, Haland. ²⁰⁰ Encarta, Haland. ²⁰¹ Encarta, Haland. ²⁰² Encarta, Haland. ²⁰³ Encarta, Haland. ²⁰⁴ Encarta, Haland. ²⁰⁵ Encarta, Haland. ²⁰⁶ Encarta, Haland. ²⁰⁷ Encarta, Haland. ²⁰⁸ Encarta, Haland. ²⁰⁹ Encarta, Haland. ²¹⁰ Encarta, Haland. ²¹¹ Encarta, Haland. ²¹² Encarta, Haland. ²¹³ Encarta, Haland. ²¹⁴ Encarta, Haland. ²¹⁵ Encarta, Haland. ²¹⁶ Encarta, Haland. ²¹⁷ Encarta, Haland. ²¹⁸ Encarta, Haland. ²¹⁹ Encarta, Haland. ²²⁰ Encarta, Haland. ²²¹ Encarta, Haland. ²²² Encarta, Haland. ²²³ Encarta, Haland. ²²⁴ Encarta, Haland. ²²⁵

cellentiam gubernare decernimus. §. 2. Et ab ea (auxiliante Deo) septem provincias cum suis iudicibus disponantur: quantum Tingi¹ & quia proconsularis antea vocabatur, Carthago & Byzacum² ac Tripolis rectores habent consulares: reliqua vero, id est, Numidia & Mauritania, & Sardinia a praesibus cum Dei auxilio gubernentur. §. 3. Et in officio quidem tua magnitudinis, necnon pro tempore viri magnifici praefecti prætorio Africa trecentos nonaginta sex viros per diversa ferim& officia militare decernimus. In officiis vero Consularium ac praefidum quinquaginta homines per singula officia esse sancimus. §. 4. Qua vero emolumenta, five magnificientia tua, five Consulares, & praesides, & quod unusquisque ex officio eorum de publico consequi debeat, notitia subter annexa declarat. §. 5. Optamus ergo, ut omnes judices nostri secundum voluntatem & timorem Dei, & nostrarum electionem atque ordinationem sic suas administrationes gubernare studeant; ut nullus eorum, aut cupiditari fit deditus, aut violentias aliquas vel ipse inferat, vel iudicibus aut officiis eorum, aut quibuscumque alii collatoribus inferre permittrat. Licit enim per omnes provincias nostras (Deo juvante) festinemus, ut illos habeant collatores; maxima tamen tributariorum dicæcios Africana consulimus, qui post tantorum temporum captivitatem merueruntur (Deo juvante,) per nos lumen libertatis adipiscere. Ergo jubemus omnes violentias & omnem avaritiam cessare, & justitiam atque veritatem circa omnes nostros tributariorum referare. Sic enim & Deus placabit: & ipsi possint celeros, siue collatores alii nostra republica relevare, atque florete. §. 6. Sportulas etiam ab officio, tan viri magnifici, praefecti prætorio Africani, quam reliquum iudicium fit exigere jubemus, quomodo in nostris legibus est dispositum; & ab omni republica nostra custodiatur: ut nullus audeat quocunque tempore, vel quocunque modo earum exceedere quantitatem. §. 7. Hoc etiam praefenti saeptione credimus, ut nonnulla multa dispendia pro completione chartarum, vel codiciliorum, vel in nostro laterculo, vel in scriinis praefecti prætorio per Africam judices sufficiere videantur: quia, si ipsi dispendii lahi non fuerint, nullam habebunt necessitatem ejusdem nostra Africa tributariorum prægravandi. Jubemus ergo, ut judices dicæcios & Africana tam civiles, quam militares in nostro laterculo pro codicillorium atque chartularium promotionis sua confuetudinibus nihil ultra audeat quocunque tempore, vel quocunque modo earum exceedere quantitatem.

§. 8. Et effit notitia, Deo auxiliante. Pro annonis & capitu⁶ pro tempore praefecto prætorio pertotam Africam, auri libras centum. Pro annonis Consularium⁷, auri libras xx. Pro annonis Cancellariorum⁸ auri libras vii. Item officiis eius. In scrinio primo hominibus decem pro annonis xviii. pro capit. sol. xi. Fium solid. cxviii. Item numerario, pro annonis solid. v. & pro capit. sol. xlii. Fium solid. xlvi. Secundo pro an. iii. annos v. & pro capit. vii. cap. vi. & pro capit. ii. cap. solid. iv. Fium solid. xvii. Reliquis hominibus iii. ad ann. ii. solid. v. & ad cap. i. pro capit. solid. iv. Fium solid. lxii. Reliquis aliis hominibus cx. & ad cap. i. pro capit. solid. v. & ad cap. i. pro capit. solid. iv. Fium solid. xc. In scrinio secundo, ut supra scriptum est. In scrinio tertio, ut supra scriptum est. In scrinio quarto⁹, ut supra scriptum est. In scrinio primo scriini, quod est subadjutorum hominibus x. ann. xiv. cap. xi. Fium solid. cxvii. Secundo pro an. iii. annos v. & pro capit. vii. cap. vi. & pro capit. ii. cap. solid. iv. Fium solid. xviii. Reliquis aliis hominibus vi. ad ann. i. pro ann. i. solid. v. & ad cap. i. pro capit. solid. iv. Fium solid. xlii. Reliquis hominibus xi. ad annum primum pro ann. sol. v. & ad cap. i. pro capit. solid. iv. Fium solid. cccxli. Fium homines cccxcvi. anno cccxcix. solid. viii. In scrinio tertio, ut supra scriptum est. In scrinio quarto, ut supra scriptum est. In scrinio primo scriini, qui est subadjutorum hominibus vi. ad ann. i. annos v. & ad cap. i. pro capit. solid. iv. Fium solid. lxx. §. 9. Hacigitur, quia pro dispensis civilibus Judicibus Africæ, & omnique officiis, id est, tam scriinariorum¹⁰ amplitudine eius Praefectum, quam cohoritalibus¹¹, per hanc divinam constitucionem statuimus; tua magnitudo cognoscens, ex Kal. Septemb. futura tercetima Indictionis effectu mampicari, observarique procureat, atque edictis publicis omnibus innotescat: His scilicet, qui ordinati fuerint a tua sublimitate secundum praefitem divinam constitutionem, firmitate sui status in perpetuo habitur. Nam Deo juvante de militaribus Judicibus, & de officiis eorum, & de alio nostro exercitu per aliam sanctionem statuimus. Dat. Constantino nostro Justiniano P. P.

De Judicibus militaribus, & officiis eorum.

2. Idem A. Belisario Magistro militum per Orientem.

In nomine Domini nostri Jesu Christi ad omnia consilia omnesque actus semper progredimus: per ipsum enim ius Imperii suscepimus: Per condita a Didone & colonis Tyrissi, Virgil. 1. Aeneidos vers. 15. 16. Tertull. lib. 1. in fin. septemaginta duobus annis ante Romanum, ut ex Trogorefecto Justiniano lib. 18. ann. 112. ut viri Iosephus i. contra Apionem. & verba a Scipione 2. Flor. 5. restaurata ab Augusto. Strab. lib. 13. Melpom. Melia lib. 1. cap. 1. Africæ. Plin. lib. 5. Plutarch. in ful. Cæsar. capta a Vandaliis. Procop. 1. de bello Vandalo. recuperata a Belisario Justiniani praefecto. Procop. ibid. Principis omnium Africæ. Tertull. lib. 13. de palio in principiis eius, cuius magna adhuc subnorabatur. 1. 45. 5. 7. ff. de iure fisci. 12. Nota de scrinio litterario, cuius magna adhuc subnorabatur. 1. 5. 1. 12. 7. de pœn. faciūm. 1. 7. 8. 1. in pr. ult. 3. de Palat. scrit. largit. 1. 1. 3. 3. 7. de mis. 1. 3. de castr. pœn. 1. 5. 7. de numerario actuar. 14. Sanguinolentes singulare, qui per singula five singula, id est, abbreviatur scriptum. Se istud hodie vesti medicorum. Leo 5. Afric. 1. Zeugia aqua Zeugitana. 2. A qua Byzacena provincia. 1. 2. 9. 19. ver. Iam ovo. 2. 3. cor. fin. 1. ed. dum Byzacene. 1. 2. 3. 1. 7. ed. male Byzacum: corruptis Hieraticis apud Sextum Rustum. 3. 1. n. 1. j. de ann. ann. solid. v. pro cap. ii. cap. solid. iv. Fium solid. xlii. Reliquis hominibus iv. ad ann. i. ann. sol. v. & ad cap. i. solid. iv. Fium solid. xxxvi. In schola exceptorum¹³ hominibus ix. ann. lxxiv. cap. lxii. solid. dcxvii. Ita prima & secunda ann. 111. pro anno solid. v. & ad cap. capit. solid. iv. Fium solid. xlvi. Aliis hominibus vi. ad ann. ii. ann. solid. v. ad cap. i. capit. solid. iv. Fium solid. cxvi. Reliquis hominibus x. ad ann. i. ann. solid. v. & ad cap. i. capit. solid. iv. Fium solid. cxv. Reliquis hominibus xlvi. ad ann. i. solid. v. & ad cap. i. capit. solid. iv. Fium solid. ccclxxxvi. In schola singularium¹⁴ hominibus i. ann. iii. capit. i. solid. ccclxvii. Ita i. ann. ii. ann. solid. v. capit. i. capit. solid. iii. Fium solid. xxxv. Secundo, tertio & quarto ad ann. v. ann. solid. v. & ad cap. i. capit. solid. iv. Fium solid. xxxiv. Reliquis hominibus vii. ann. i. ann. solid. v. & ad cap. i. capit. solid. iv. Fium solid. cccxvii. In schola mittendariorum¹⁵ hominibus i. ann. iii. S. capit. i. solid. cccxlii. Ita prima ann. ii. ann. solid. v. & ad cap. i. capit. solid. iv. Fium solid. xiv. Secundo, tertio & quarto ad ann. i. S. capit. i. solid. v. & ad cap. i. capit. solid. iv. Fium solid. xxxiv. Reliquis hominibus xxvi. ad ann. i. ann. solid. v. & ad cap. i. capit. solid. iv. Fium solid. xxxiv. S. Reliquis hominibus xlvi. ad ann. i. ann. solid. v. & ad cap. i. capit. solid. iv. Fium solid. cccxlv. In schola nomenclatorum¹⁶ hominibus xxxii. ann. solid. v. capit. xii. Fium solid. xxxv. Secundo interim habeat. Dux vero Byzaceno¹⁷ pro provincie [&] in Capita, & altera¹⁸ Lepte civitatis interim fideat. Dux vero Namida¹⁹ provincia in Conflantinopolis²⁰ civitate interim habeat. Dux autem Mauritania²¹ provincia in Cafarienti²² civitate interim habeat.

ipsum pacem cum Persis in aeternum confirmavimus: per ipsum acerbissimos hostes, & fortissimos Tyrannos dejecimus: per ipsum multas difficultates superavimus: per ipsum Africam defendere, & sub nocturno imperio redigere, nobis concepsum est: per ipsum quoque, ut nostro moderamine recte gubernetur, & firme custodiatur, confidimus. Unde per eum gratiam etiam civilium administrationum Judges, & officia singulis Africani provinciis constitutimus: attribuentes quidem emolumenit, quod unusquisque percepere debeat. Ad eum igitur providentiam etiamnum animum nostrum reperentes, & armatas militias, & duces militum ordinare disponimus.

§. 9. Sancimus itaque, ut Dux militum Tripolitane²³ in Lepi magnensi²⁴ civitate²⁵ fides interim habeat. Dux vero Byzaceno²⁶ pro provincie [&] in Capita, & altera²⁷ Lepte civitatis interim fideat. Dux vero Namida²⁸ provincia in Conflantinopolis²⁹ civitate interim habeat. Dux autem Mauritania³⁰ provincia in Cafarienti³¹ civitate interim habeat.

§. 10. Jubemus etiam: ut in trajectu³², qui est contra Hispaniam, qui Septa dicitur, quantos provident tua magnitudo, de militibus una cum Tribuno suo homine prudente, & devotione servante Republica nostra, per omnia constitutas, qui possint ipsi trajectum servare, & omnia, quæcumque in partibus Hispania, vel Gallia, seu Francorum³³ agnirunt, viro spectabilis Ducis denunciare, ut ipse tua magnitudini referat. In quo trajectu etiam dromones³⁴, quantos provident, ordinari facias. §. 11. In Sardina³⁵ autem jubemus Duxem ordinari: & eum iuxta montes, ubi Barbarica gentes videntur federe, habentem milites pro custodia locorum, quantos & ibi tua magnitudo providerit. §. 12. Et omnes diligenter pro commissariis labores suos de nostra largitate remuneracionem sperare, & non de comiteas³⁶ militum, aut eorum stipendiis lucrum sibi acquirere: quoniam ideo ordinati sunt milites, ut per ipsos provincias vindicentur: præcipue cum sufficienter & ipsi Ducibus, & eorum officiis emolumenta præstentur, & semper providimus unumquemque secundum labores suos ad meliores gradus, & ad maiores dignitates perducere. §. 13. Postquam vero Deo placuerit, & per tuam magnitudinem limes omnis in antiquum statum pervenerit, & beatus ordinatus fuerit; tunc ubincumque necessitas emerferit, viri spectabilis Duxes invicem sibi, quando usus exigerit, auxilium prebeant: ut provincias, seu limites eorum vigilis & laboribus (Deo juvante) illas custodiantur.

§. 14. Sicut autem jubemus audaces & ferocios contra inimicos judices ac milites nostros esse: sic volumus eos mites & benevolos circa collatores³⁷ & spectabilis Ducis denunciare, ut ipse tua magnitudini referat. In quo trajectu etiam dromones³⁸, quantos provident, ordinari facias. §. 15. In Sardina³⁹ autem jubemus Duxem ordinari: & eum iuxta montes, ubi Barbarica gentes videntur federe, habentem milites pro custodia locorum, quantos & ibi tua magnitudo providerit. §. 16. Et omnes diligenter pro commissariis labores suos de nostra largitate remuneracionem sperare, & non de comiteas⁴⁰ militum, aut eorum stipendiis lucrum sibi acquirere: quoniam ideo ordinati sunt milites, ut per ipsos provincias vindicentur: præcipue cum sufficienter & ipsi Ducibus, & eorum officiis emolumenta præstentur, & semper providimus unumquemque secundum labores suos ad meliores gradus, & ad maiores dignitates perducere. §. 17. Postquam vero Deo placuerit, & per tuam magnitudinem limes omnis in antiquum statum reduci: & omnis Africa sic detenta fuerit, sicut erat: cum ergo hac omnia (Deo juvante) præfere tua magnitudine, disposita & spectabilis Ducis denunciare, ut in securitate & pace provincias cum antiquis finibus integre serventur, & vigilis ac laboribus devotissimum militum, & cura spectabilium pro tempore Duxum custodiuntur illas: quoniam ita convenient, ut semper custodes fines provincias servent: nec detur hostibus licentia incurriendi aut devastandi loca, quia nostri subiecti possident. §. 18. Quantos autem milites, fide pedites, five equites, & ciuitates, qui unumquem limitem collocari oportet ad custodiendas Provincias & ciuitates, tua magnitudo, prout consideraverit ordinet, & nobis referat: ut, si præviderimus sufficientem esse ordinationem, confirmemus eam: si autem perpeccimus, & aliquid amplius fieri, ut eam augmentemus.

§. 19. Quid autem Dux, stipendiis nomine pro se suisque hominibus, & quid eius officium consequetur: hoc in subdita declaratur notitia. §. 20. Sicut ergo prædictum est, interim numen⁴¹ Duxes ac milites secundum dispositionem in locis, seu ciuitatibus, in quibus iustus, sedante, donec auxiliante nobis ac Republica nostra per labores nos in illis locis constituti possint, in quibus insuscipiente provincias antiquis limes constitutis erat, quando integræ Romana republica memorata provincia integræ magnitudinem ad nostram clementiam renare. §. 21. Interre vero si aliquas ciuitates, seu castella⁴² per limites constituta providerit tua magnitudo nimis esse magnitudinis, & propter hoc non posse bene custodiri: ad talem modum ea construi disponat, ut possint per paucos bene servari.

§. 22. Cum autem magnitudo tua, omnibus dispositis, ad nos remeare jussa fuerit; tunc Duces uniuscunque limitis; quotiens pro compendiis ciuitatis, & quid eius officium consequetur: hoc in subdita declaratur notitia. §. 23. Sicut ergo prædictum est, interim numen⁴³ Duxes ac milites secundum dispositionem in locis, seu ciuitatibus, in quibus iustus, sedante, donec auxiliante nobis ac Republica nostra per labores nos in illis locis constituti possint, in quibus insuscipiente provincias antiquis limes constitutis erat, quando integræ Romana republica memorata provincia integræ magnitudinem ad nostram clementiam renare. §. 24. Interre vero si aliquas ciuitates, seu castella⁴⁴ per limites constituta providerit tua magnitudo nimis esse magnitudinis, & propter hoc non posse bene custodiri: ad talem modum ea construi disponat, ut possint per paucos bene servari.

§. 25. Cum autem magnitudo tua, omnibus dispositis, ad nos remeare jussa fuerit; tunc Duces uniuscunque limitis; quotiens pro compendiis ciuitatis, & quid eius officium consequetur: hoc in subdita declaratur notitia. §. 26. Quantos autem milites, fide pedites, five equites, & ciuitates, qui unumquem limitem collocari oportet ad custodiendas Provincias & ciuitates, tua magnitudo, prout consideraverit ordinet, & nobis referat: ut, si præviderimus sufficientem esse ordinationem, confirmemus eam: si autem perpeccimus, & aliquid amplius fieri, ut eam augmentemus.

§. 27. Quid autem Dux, stipendiis nomine pro se suisque hominibus, & quid eius officium consequetur: hoc in subdita declaratur notitia. §. 28. Sicut ergo prædictum est, interim numen⁴⁵ Duxes ac milites secundum dispositionem in locis, seu ciuitatibus, in quibus iustus, sedante, donec auxiliante nobis ac Republica nostra per labores nos in illis locis constituti possint, in quibus insuscipiente provincias antiquis limes constitutis erat, quando integræ Romana republica memorata provincia integræ magnitudinem ad nostram clementiam renare. §. 29. Interre vero si aliquas ciuitates, seu castella⁴⁶ per limites constituta providerit tua magnitudo nimis esse magnitudinis, & propter hoc non posse bene custodiri: ad talem modum ea construi disponat, ut possint per paucos bene servari.

§. 30. Cum autem magnitudo tua, omnibus dispositis, ad nos remeare jussa fuerit; tunc Duces uniuscunque limitis; quotiens pro compendiis ciuitatis, & quid eius officium consequetur: hoc in subdita declaratur notitia. §. 31. Interre vero si aliquas ciuitates, seu castella⁴⁷ per limites constituta providerit tua magnitudo nimis esse magnitudinis, & propter hoc non posse bene custodiri: ad talem modum ea construi disponat, ut possint per paucos bene servari.

§. 32. Ex his factis apparat, commentum eius quod Petrus Crinitus, de Bilitagerid, Joan. Leo in Afric. 7. Comitatus hoc fuit a Romanis constitutus, ut extra Comitatenses milites, qui 20 per castra sunt, milites limitanei constitutur, qui possint, & castra, & ciuitatis limites defendere, & terras colere: & ut alii provinciales videntur eos per partes⁴⁸, ad illa loca se confrarent. Et exemplum⁴⁹ fecimus unius numeri limitaneorum: secundum exemplum, quod nos misimus, per castra & loca, quæ providerit tua magnitudo, eos ad similitudinem nostri subiecti[us] subiecimus, nullæ alia qualibet perlunga, ut inveniatur corpora, aut de illis, quos ante milites habent; limitaneorum constitutas in numero, in unoquoque limite: si aliqui forsan commotio fuerit, possint per limitaneum⁵⁰ fine Comitatibus militibus, una cum Ducibus suis adjuvare loca, ubi dispositi fuerint non longe limitem exuent, nec ipsi limitanei, nec duces eorum, ut nullum etiam diffundentur.

§. 33. Ex his factis apparat, commentum eius quod Petrus Crinitus, de Bilitagerid, Joan. Leo in Afric. 7. 1. de re milit. 9. & sequent. 2. 7. Comitatus hoc fuit a Romanis constitutus, ut extra Comitatenses milites, qui 20 per castra sunt, milites limitanei constitutur, qui possint, & castra, & ciuitatis limites defendere, & terras colere: & ut alii provinciales videntur eos per partes⁵¹, ad illa loca se confrarent. Et exemplum⁵² fecimus unius numeri limitaneorum: secundum exemplum, quod nos misimus, per castra & loca, quæ providerit tua magnitudo, eos ad similitudinem nostri subiecti[us] subiecimus, nullæ alia qualibet perlunga, ut inveniatur corpora, aut de illis, quos ante milites habent; limitaneorum constitutas in numero, in unoquoque limite: si aliqui forsan commotio fuerit, possint per limitaneum⁵³ fine Comitatibus militibus, una cum Ducibus suis adjuvare loca, ubi dispositi fuerint non longe limitem exuent, nec ipsi limitanei, nec duces eorum, ut nullum etiam diffundentur.

§. 34. Ex his factis apparat, commentum eius quod Petrus Crinitus, de Bilitagerid, Joan. Leo in Afric. 7. 1. de re milit. 9. & sequent. 2. 7. Comitatus hoc fuit a Romanis constitutus, ut extra Comitatenses milites, qui 20 per castra sunt, milites limitanei constitutur, qui possint, & castra, & ciuitatis limites defendere, & terras colere: & ut alii provinciales videntur eos per partes⁵⁴, ad illa loca se confrarent. Et exemplum⁵⁵ fecimus unius numeri limitaneorum: secundum exemplum, quod nos misimus, per castra & loca, quæ providerit tua magnitudo, eos ad similitudinem nostri subiecti[us] subiecimus, nullæ alia qualibet perlunga, ut inveniatur corpora, aut de illis, quos ante milites habent; limitaneorum constitutas in numero, in unoquoque limite: si aliqui forsan commotio fuerit, possint per limitaneum⁵⁶ fine Comitatibus militibus, una cum Ducibus suis adjuvare loca, ubi dispositi fuerint non longe limitem exuent, nec ipsi limitanei, nec duces eorum, ut nullum etiam diffundentur.

§. 35. Ex his factis apparat, commentum eius quod Petrus Crinitus, de Bilitagerid, Joan. Leo in Afric. 7. 1. de re milit. 9. & sequent. 2. 7. Comitatus hoc fuit a Romanis constitutus, ut extra Comitatenses milites, qui 20 per castra sunt, milites limitanei constitutur, qui possint, & castra, & ciuitatis limites defendere, & terras colere: & ut alii provinciales videntur eos per partes⁵⁷, ad illa loca se confrarent. Et exemplum⁵⁸ fecimus unius numeri limitaneorum: secundum exemplum, quod nos misimus, per castra & loca, quæ providerit tua magnitudo, eos ad similitudinem nostri subiecti[us] subiecimus, nullæ alia qualibet perlunga, ut inveniatur corpora, aut de illis, quos ante milites habent; limitaneorum constitutas in numero, in unoquoque limite: si aliqui forsan commotio fuerit, possint per limitaneum⁵